

"ישיבישע בלאט"

"לאמדעס" ב"דף" ב"שאלות" ו"מראי מקומות"

השאלות/הנושא המרכזי מסומן באותיות כאלו

בכורות כט.

הנוטל שכר להיות רואה את הבכורות אין שוחטין על פיו, והטעם? עי' רש"י, והרמב"ן כתב דהוי כמו הנוטל שכר לדון, וכן הוכיח ממה שגם שהתירו לאילא הוא באופן שאין חשד ומ"מ רק לאילא התירו, ובישוב שיטת רש"י עי' חק נתן רש"ש ופרישה יו"ד שיב' סק"א.

כאילא ביבנה שהתירו לו, וברש"י פ' לשיטתו דרק באילא לא היה חשד, וע"ע רמב"ם בכורות ג' ז' דההיתר היה משום מומחיותו, וכ"כ הרמב"ן והרא"ש.

אי הכי תם נמי, ולכאורה מה התקלה בזה? עי' שפת אמת.

תוד"ה תרי, בתירוץ קמא כתבו דאין לו חיוב לראותה פעם שנייה, אלא שאם רואה זה בחנם וברמב"ם בכורות ג' ז' מפורש שהוא מוכרח לבדוק, ועי' נו"כ בטור שיב' שיישבו בזה קושיית הב"י על הטור למה הביא דין ראייה פעם שנייה רק בשם הרמב"ם ולא מהגמרא.

בענין שכר השובי"ם אי יכולים ליקח רק מהכשירות, עי' פיה"מ לרמב"ם, ריב"ש תק', שו"ט יח' יח', ש"ך וטז' ותבואות שור שם.

הנוטל שכר לדון וכו', ועי' תוד"ה הנוטל מתי רק מכוּעַר הדבר כדאמרינן בכתובות קה., ומתי שרי לכתחילה כדבר הונא שם, ועי' שו"ת הרא"ש כלל נו' ה', ובסמ"ע חו"מ ט' טז', ועי' רמב"ם סנהדרין כג' ה' דתמיד יש ליטול משניהם בשווה, עי"ש בס"מ.

דיניו בטלים, עי' ראשונים קידושין נח: דכל דיניו, אף אלו שלא נוטל שכר בטלים, ויש לדון מה הדין עם מה שדן קודם שהחל ליטול? עי' כנה"ג חו"מ קט' ג', בפרישה שם סק"ט, וברכי יוסף סק"ק טז', ועי' מרכה"מ עדות ג' ז' אי פסול שאר דיניו הוי מדינא שמא גם מהם נטל או קנס, וע"ע מוצל מאש לח' שדן מה הדין בנוטל שכר אחר הדין אי מבטל, עי' הגהות מל"מ סנהדרין כג' ה', שער המלך אישות ה' ג', ברכ"י חו"מ ט' יט', ולגבי דינים שפסקו בהם שודא או פשרה, עי' שו"ת מהרי"ט ח"א סט', כנה"ג חו"מ ט', ב"ח חו"מ ט' י', ועי"ש חכמת שלמה על השו"ע סעי' ה'.

הנוטל שכר להעיד, עי' שו"ת מהריב"ל ח"א יט' שדן אי עדותו בטלה מה"ת או מדרבנן, והביא מהראשונים בקידושין נח: שאינו אלא מטעם קנס עי"ש הנ"מ בזה, ודן למה אין חשש משקה. לקחת שכר לראות דבר שיוכל להעיד, עי' שו"ת הרשב"א ח"ג יא', מחנה אפרים שכירות פועלים ח', ועי' רע"ב ובתויו"ט, ועי' רמ"א אבה"ע קל' סעי' כא'.

עדותיו בטלים, בחשק שלמה הקשה למה בטלים ולא פסולים? עי' מה שתירץ ומש"כ שם עוד.

להזות ולקדש, וקשה הלא בסדר הדברים קידוש קודם? עי' תוס' ובקול הרמ"ז.

מימיו מי מערה, וקשה אי פסולים רק משום קנס איך יתחייב קרבן כשיכנס בטומאה זו לעזרה? עי' מנחת חינוך שצט' ח'.

ומשקו וסכו, ומשמע דכהן טמא אסור בסיכת שמן תרומה טהורה, עי' ח'י הגרי"ז למה לא פשטו מכאן את ספק הגמ' בנדה לב.

מנהני מילי וכו', ומפורש קרא רק על הוראה ות"ת, ומנין לכל הדברים? עי' מחנ"א שכי"פ ח', וחשק שלמה.

דאמר קרא וכו', ועי' ר"ן נדרין לז. דהלימוד הוא מ'כאשר ציווני' וגו', ועי"ש תוס' ורא"ש דהלימוד ממה אני וכו', ועי' קול הרמ"ז ושונים לדוד כאן מה שהקשו לשיטת הר"ן.

תוד"ה מה, דנו בהיתר המלמדים ליקח שכר, וע"ע מהר"ם פדוואה מ', ובענין לומדי תורה הנוטלים שכר על לימודים ('אברכי כולל'): עי' רמב"ם ת"ת ג' י', תשב"ץ ח"א קמב-קמח', טוב"י ושו"ע רמ"א ונו"כ יו"ד רמו', שו"ת חת"ס חו"מ קסד', ובאור הלכה רלא'.

ומנין שאם לא מצא בחנם וכו', ואי נטל באיסור אי חייב להחזיר? עי' ב"ח חו"ט ט' ט', שער המשפט סק"ב, מחנ"א שכירות טז', וברכי יוסף ט' יח'.

ורמינהו המקדש במי חטאת וכו', וקשה לוקמה במקדשה בשכר בטלה? עי' צאן קדשים שער המלך ומעשה חושב.

אע"פ שהוא ישראל, למאי נ"מ? עי' רש"י ותוס' ובמקנה קידושין נח:.

שכר הבאה ומילוי, ועי' רשב"א בקידושין שלכן יש לה בהם עצמם שוויות למכרם לאחר, עי"ש.

ע"ב

בית הפרס שנידש טהור והטעם? עי' בכתובות נח: שא"א לעצם כשעורה שלא נידש, ועי' רש"י שם ובפסחים צב:, עירובין ל:, נדה נז. עי"ש ערול"ב.

כפועל בטל וכו', עי' רש"י ותוס', וע"ע רמב"ן ב"מ ל: סח. ובמלחמות שם בדעת הרי"ף, ע"ע ב"י יו"ד קעד', והרמב"ם בי"ד ובפיה"מ כאן, ועי' נקוה"כ לש"ך שביאר דבריו, ובטור פי' בכ"מ באו"א. **בקושיית התוס'** על פרש"י מסוגיא דחנווני ב"מ סח., עי"ש ריטב"א פנ"י ורש"ש, ועי"ש תוס'.

החשוד על הבכורות עי' פרש"י דחשוד להטיל מום, ועי' מהריט"א למה לא פירש שחשוד לשוחטו תם, וע"ע מה שהקשו מרש"י לקמן ד"ה בשר, עי' מהריט"א מג' ד' ודברי שאול שיא' א', ודעת הרמב"ם ג' ח' עי"ש במהרי"ק, מהריט"א לא', וקול הרמ"ז ותוס' חדשים על המשניות.

אין לוקחין ממנו וכו', עי' מהריט"א ודברי שאול הנ"ל למה אין לו היתר מדין ספק ספיקא.

אם איתא דבכור הוה וכו', עי' פרש"י וע"ע רמב"ם ג' ח' בלח"מ שם וברש"ש כאן.

החשוד על השביעית, עי' פרש"י וברש"ש, וע"ע הערות להגריש"א.

רבי שמעון אומר כל שיש בו שיקת תרומה ומעשרות וכו', עי' רמב"ם מעש"ש יב' טז', ובכס"מ שם כתב שלמד דין זה מכאן ש'מעשרות' לשון רבים הוא, ועי' תויו"ט.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעה'